

**TURIZMO, REKREACIJOS, SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO PROGRAMOS
(Nr. 07)**

(Programos pavadinimas, kodas)
PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023		
Programos vykdymo laikotarpis	Tęstinė		
Asignavimų valdytojai, kodas	Neringos savivaldybės administracija (188754378) Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“ (190895966)		
Programos vykdytojai	Strateginio planavimo, investicijų ir turizmo skyrius Miesto tvarkymo ir statybos skyrius Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“		
Programos parengimo argumentai	Programa parengta siekiant įgyvendinti nacionalinius strateginės plėtros dokumentus, savivaldybėms priskirtas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo funkcijas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo nuostatas, Neringos savivaldybės strateginiame plėtros plane 2021–2030 metams numatytus prioritetus ir kryptingai suformuoti veiksmus jiems įgyvendinti. Programoje nustatyti tikslai ir uždaviniai apima turizmo produktų ir paslaugų kūrimą, turizmo infrastruktūros plėtrą ir paslaugų plėtrą, palankios turizmo verslui aplinkos kūrimą ir skatinimą, efektyvių rinkodaros priemonių įgyvendinimą. Sėkmingai vystant prioritetinę Neringos plėtros sritį – turizmą, racionaliai panaudojant jo išteklius, kurortas galėtų pasiūlyti kokybiškų, konkurencingų turizmo produktų vidaus ir užsienio rinkoms, padėtų didinti vietos gyventojų pajamas, kurti naujas, inovatyvias verslo nišas, pritrauktų privačių investicijų, mažintų sezoniškumą.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP 2021–2030 m.)	Darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimas	Kodas	1
Šia programa įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas	Užtikrinti darnios vietokūros vystymą bei turizmo infrastruktūros patrauklumą	Kodas	1.1
	Stiprinti vietos identitetą, kurorto įvaizdį bei puoselėti UNESCO pasaulio paveldo vertybes	Kodas	1.2

	Kurti investicijoms patrauklią aplinką	Kodas	1.3		
1.1. programos tikslas	Užtikrinti darnios vietokūros vystymą bei turizmo infrastruktūros patrauklumą				
Šiuo programos tikslu siekiama stiprinti darnią Neringos kurorto vietokūrą bei turizmo infrastruktūros patrauklumą, siekiant sutvarkyti kultūros paveldo objektus, juos tinkamai prižiūrėti bei aktualizuoti per kultūrines, turistines ir kitas priemones bei veiklas.					
1.2.1. uždavinys	Padidinti kurorto lankytinų objektų patrauklumą ir vykdyti paveldo aktualizavimą				
Įgyvendinant numatytą programos uždavinį, siekiama sutvarkyti kurorto paveldo objektus ir juos prižiūrėti. Šios investicijos prisidėtų prie patrauklaus kurorto įvaizdžio formavimo bei stiprintų vietos identitetą, akcentuotų kurorto autentiškumą bei išskirtinumą. Įgyvendinat uždavinį numatoma įgyvendinti projektus pagal 2014–2020 m. Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo per sieną programą, kurių tikslas sutvarkyti kultūros paveldo objektus bei juos aktualizuoti turizmo bei bendruomenės reikmėms: - užbaigti įgyvendinant projektą „Bendradarbiavimas per sieną, išsaugant kultūros paveldą turizmui ir bendruomenei“ bei kultūros paveldo objekto – Preilos bibliotekos (buvusios mokyklos) įveiklinimas (veikla 1.1.1.1.1.); - projekto „Kuršių nerija: paveldas bendruomenei ir pasauliui“ metu bus atlikti Urbo kalno sutvarkymo darbai, po kurių būtų kompleksiskai sutvarkytas gamtos paveldo objektas – Urbo kalnas – Nidos gyvenvietėje (veikla 1.1.1.1.2.); - realizuojant projektą „Bendradarbiavimas per sieną nuo kranto iki kranto“, pritaikyti kultūros paveldo objekto, esančio Juodkrantės gyvenvietėje, vilos „Monbijou“ bendruomeninėms veikloms po tvarkybos darbų įforminimo procedūrų užbaigimo (veikla 1.1.1.1.3.). Pažymėtina, jog, nors projektų vieni iš svarbiausių tikslų – kultūros ir gamtos paveldo objektų sutvarkymas, tačiau jų sutvarkymu taip pat siekiama didinti kurorto konkurencingumą, pritraukiant daugiau kurorte apsistojančių svečių per numatytas rinkodaros priemones (turistinių maršrutų kūrimas, vaizdo įrašai, kultūros paveldo nuotraukos, aplikacijos, straipsniai, dalyvavimas tarptautinėje parodoje Berlyne). Numatoma pasiekti tikslines rinkas projektuose, kurių dydis – ne mažesnis nei 1 mln. asmenų. Pažymėtina, jog projektų įgyvendinimo metu sukurtos rinkodaros priemonės bus naudojamos ne tik projektų pristatymams, bet ir kurorto rinkodarai. Taip pat akcentuotina ir vietos bendruomenių įtrauktis į minėtų projektų veiklas, siekiant puoselėti vietos tradicijas bei identitetą, stiprinti tarpusavio ryšius. Tad įgyvendinant uždavinio priemones numatoma, jog jos turės sinerginių ryšių su kitais siekiamais Neringos savivaldybės strateginiais tikslais.					
01	Paveldo objektų sutvarkymas ir priežiūra				
1.1. tikslo rezultato vertinimo kriterijai					
Kodas	Kriterijaus pavadinimas, mato vnt.	Savivaldybės skyrius, atsakingas už rodiklio reikšmių pateikimą	Kriterijaus reikšmė, metais		
			2023	2024	2025
R-01-01-01	Sutvarkytas objektų paveldo	Strateginio planavimo,	1	0	0

	objektų skaičius	investicijų ir turizmo skyrius			
1.2. programos tikslas		Stiprinti vietos identitetą, kurorto įvaizdį bei puoselėti UNESCO pasaulio paveldo vertybes			
Šiuo tikslu siekiama formuojant patrauklų kurorto įvaizdį stiprinti vietos identitetą, akcentuojant Kuršių nerijos vertybių puoselėjimą, dėl kurių ji yra įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą.					
1.2.4. Uždavinys		Suformuoti išskirtinį Neringos kurorto įvaizdį			
Įgyvendinat uždavinį siekiama stiprinti patrauklaus kurorto įvaizdį vykdant kompleksines rinkodaros priemones. Kurorto įvaizdžio formavimo priemonės ir nemokamos informacijos sklaidos priemonės kasmet rengia ir įgyvendina Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“. 2022 m. planuojama įvertinti dalyvavimo galimybes parodose, kurios buvo atšauktos dėl pandeminės situacijos, ateinančiais metais. Planuojama dalyvauti verslo misijose, rengti susitikimus su žurnalistais, kurti ir leisti leidinius bei kitus turizmo produktus, skiriant didesnę dėmesį e. rinkodaros priemonėms. Numatoma turizmo informacinio centro interneto svetainės plėtra, ją atnaujinant bei optimizuojant e. parduotuvės veiklą. Įgyvendinant Neringos savivaldybės turizmo rinkodaros ir komunikacijos strategiją buvo vykdomas numatytas rinkodaros priemonių įgyvendinimas ir Neringos kurorte teikiamų paslaugų žinomumo didinimas. 2022 metais buvo įgyvendinamos turizmo rinkodaros ir komunikacijos strategijoje numatytos priemonės, kurias planuojama tęsti 2023 metais, taip užtikrinant šios veiklos nuoseklumą. Taip pat numatomas glaudesnis bendradarbiavimas, siekiant plėtoti ir vystyti turistinių paslaugų paketo formavimą bei pardavimus. Šią veiklą planuojama toliau vystyti per dalyvavimą „Pamario turizmo klasterio“ veikloje. Taip pat tęsiamas bendradarbiavimas bei atstovavimas Lietuvos turizmo informacinių centrų asociacijoje.					
01		Neringos kurorto pristatymas tarptautiniuose, regioniniuose ir nacionaliniuose turizmo renginiuose ir parodose			
02		Efektyvių rinkodaros priemonių, kuriomis siekiama išryškinti Neringos kurorto išskirtinumą, kūrimas ir įgyvendinimas			
03		Efektyvios turizmo informacijos centro veiklos organizavimas			
1.2. tikslo rezultato vertinimo kriterijai					
Kodas	Kriterijaus pavadinimas, mato vnt.	Savivaldybės skyrius, atsakingas už rodiklio reikšmių pateikimą	Kriterijaus reikšmė, metais		
			2023	2024	2025
R-01-02-01	Verslo misijose kurorto dalyvių skaičius	Strateginio planavimo, investicijų ir turizmo skyrius	40	35	35
R-01-02-02	Socialinėmis medijomis turizmo		1000		

	informacijos pasiekiamo tikslinė grupė (tūkst.)		1100	1200
R-01-02-03	TIC lankytojų pasitenkinimo lygis teikiamomis paslaugomis, proc.	80	80	80
1.3. programos tikslas		Kurti investicijoms patrauklią aplinką		
Šiuo programos tikslu siekiama plėtoti turizmo sektorių bei didinti jo konkurencingumą, kaip tai numatyta Neringos strateginiame plėtros plane 2021–2030 metams. Siekiant tikslo numatoma plėtoti turizmo paslaugų spektrą ir kokybę, didinti konkurencinį pranašumą regione ir tarptautiniame kontekste bei kartu mažinti sezoniškumą. Smulkaus ir vidutinio verslo (toliau – SVV) plėtra yra vienas iš prioritetinių Europos Sąjungos ir Lietuvos ekonomikos tikslų. Verslumas bei SVV subjektai yra ekonominės ir socialinės plėtros varikliai, o jų plėtra – būtina užimtumo ir konkurencingumo augimo prielaida.				
1.3.1. uždavinys		Sukurti vietiniam verslui palankią investicinę aplinką		
Turizmo produktų konkurencingumui užtikrinti būtina numatyti priemones, kurios galėtų prisidėti prie Neringos turizmo paslaugų spektro plėtros, atsirastų naujų turizmo verslo nišų, skatintų gyventojų verslumą, užimtumą. Šiuo programos uždaviniu siekiama padėti bei prisidėti prie kurorto paslaugų kokybės gerinimo. Numatoma tęsti mokymus, kurie sudarytų prielaidas paslaugų kokybės gerinimui verslo atstovams gilinti žinias bei kompetencijas svetingumo srityje. Siekiant įvertinti kurorto verslo atstovų poreikius, planuojama vykdyti apklausą dėl priemonių reikalingumo ir jų efektyvumo, atlikti apklausos rezultatų analizę bei vertinimą. Planuojama, jog šie duomenys taip pat bus naudojami kurorto verslo kokybės vertinimo sistemos kūrimui.				
01	Paslaugų sektoriaus įstaigų aptarnavimo kokybės vertinimo sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas			
1.3.2. uždavinys		Išvystyti bendradarbiavimą ir stiprinti tinklaveikos platformas		
Siekiama užtikrinti efektyvią administracijos veiklą, aktyviai bendradarbiauti tarptautiniu ir regioniniu lygiu, dalyvauti tarptautiniuose, nacionaliniuose, regioniniuose bei vietos projektuose, stiprinant tinklaveikos platformas, leisiančias pasiekti kompleksinių ir reikšmingų rezultatų. Įgyvendinant uždavinį planuojama įgyvendinti bendrus projektus žuvininkystės srityje, kuriuose per bendradarbiavimą siekiama didinti kurorto žuvininkystės sektoriaus konkurencingumą, sudaryti sąlygas šio ekonominio sektoriaus gyvybingumui, akcentuojant kurorto identitetą, siejamą su žuvininkystės tradicijomis. Planuojama stiprinti vietos savivaldos bendradarbiavimą su vietos bendruomene bei kitomis suinteresuotomis šalimis nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkybos sityje. 2023 metais planuojama parengti aprašą, kuriame būtų numatytas savivaldybės dalinis finansavimas, prisidedantis prie kultūros paveldo objektų sutvarkymo. Preliminariai planuojama, jog pagal parengtą tvarkos aprašą kasmet būtų prisidedama prie trijų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkybos.				

Bendradarbiavimą planuojama vystyti ir kapinių skaitmenizavimo srityje, kurio tikslas – duomenų susistemimas, atvėrimas bei efektyvesnis jų valdymas.

2023 m. planuojama parengti Neringos kurorto turizmo rinkodaros ir komunikacijos strategiją iki 2030 m., sudarytų prielaidas efektyvių rinkodaros priemonių įgyvendinimui, siekiant didinti kurorto žinomumą bei patrauklumą.

Siekiant užtikrinti bendradarbiavimą regioniniu bei nacionaliniu lygiu, numatomas narystės išlaikymas ir dalyvavimas asocijuotų struktūrų (asociacijoje „Klaipėdos regionas“, Lietuvos savivaldybių asociacijoje, Lietuvos kurortų asociacijoje) ir Klaipėdos regiono plėtros taryboje veikloje.

Vykdamas priimtus įsipareigojimus, įgyvendinant uždavinio priemonės veiklas, numatoma užtikrinti Klaipėdos regiono pasiekiamumą iš / į Palangos oro uostą įsipareigojimų vykdymą.

Taip pat siekiant vykdyti priimtus įsipareigojimus, įgyvendinus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis projektus, užtikrinant sukurtų produktų ir rezultatų tęstinumą, numatomas šių įsipareigojimų užtikrinimas.

Pažymėtina, jog numatomos priemonės ir veiklos įgyvendinat uždavinį taip pat turės sinerginį efektą su kitų Neringos savivaldybės strateginių tikslų siekimu.

01	Savivaldos, mokslo ir verslo subjektų partnerystės pagrindu grįstų projektų įgyvendinimas				
02	Bendradarbiavimo, bendrų projektų iniciavimas ir dalyvavimas juose bei priimtų įsipareigojimų užtikrinimas				
1.3. tikslo rezultato vertinimo kriterijai					
Kodas	Kriterijaus pavadinimas, mato vnt.	Savivaldybės skyrius, atsakingas už rodiklio reikšmių pateikimą	Kriterijaus reikšmė, metais		
			2023	2024	2025
R-01-03-01	Verslo atstovų, įgijusių / pagerinusių kompetencijas, skaičius	Strateginio planavimo, investicijų ir turizmo skyrius	60	60	60
R-01-03-02	Iš dalies ES lėšomis finansuojamų projektų inicijavimas ir dalyvavimas juose, sk.		12	15	18

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Bus užtikrinta turizmo išteklių sklaida Neringoje, formuojamas teigiamas kurorto įvaizdis Lietuvoje bei užsienyje. Įgyvendinant numatytas rinkodaros priemones kurortą turėtų aplankyti didesnis Lietuvos bei užsienio turistų skaičius, turėtų augti turizmo, didėti turizmo paslaugų pasiūla, jų įvairovė bei kokybė. Palankios sąlygos smulkiam ir vidutiniam verslui turėtų paskatinti verslo subjektų skaičiaus augimą, padidinti teikiamų paslaugų spektrą, gerinti teikiamas paslaugas. Įgyvendinti infrastruktūros projektai prisidėtų prie patrauklios kurorto aplinkos kūrimo, sezoniškumo mažinimo bei konkurencingumo didinimo.	
Galimi programos finansavimo variantai	Europos Sąjungos paramos lėšos, Savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšos.
Neringos savivaldybės 2021–2030 metų strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa	1 prioritetas. Darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimas 1.1. tikslas. Užtikrinti darnios vietokūros vystymą bei turizmo infrastruktūros patrauklumą 1.1.1. uždavinys. Padidinti kurorto lankytinų objektų patrauklumą ir vykdyto paveldo aktualizavimą 1.2. tikslas. Stiprinti vietos identitetą, kurorto įvaizdį bei puoselėti UNESCO pasaulio paveldo vertybes 1.2.4. uždavinys. Suformuoti išskirtinį Neringos kurorto įvaizdį 1.3. tikslas. Kurti investicijoms patrauklią aplinką 1.3.1. uždavinys. Sukurti vietiniam verslui palankią investicinę aplinką 1.3.2. uždavinys. Išvystyti bendradarbiavimą ir sustiprinti tinklaveikos platformas
Susiję Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės teisės aktai	Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo įstatymas, Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, Strateginio valdymo įstatymas, Strateginio planavimo rekomendacijos, Strateginio planavimo Neringos savivaldybėje tvarkos aprašas, Neringos savivaldybės turizmo rinkodaros ir komunikacijos strategija 2016–2022 metams, Neringos savivaldybės darnaus judumo strateginis planas.